IFA-nytt

1974 års Mexico-kongress

International Fiscal Associations 28:e kongress öppnades den 23 september 1974 i Mexico-City i närvaro av Mexicos finansminister José Lopez Portillo och andra nationella och internationella dignitärer. Kongressen hade samlat över 900 deltagare från all världens länder. C:a dussinet svenskar deltog.

Även om den som tecknat dessa rader inte själv varit med på kongressen kan en antydan om kongressresolutionernas innehåll vara på sin plats som led i den rapportering som brukar lämnas Skattenytts läsare. Som vanligt på kongresserna behandlades två huvudämnen.

"Joint ventures"

Det första ämnet gällde frågan om skattekonsekvenserna för s k joint ventures, dvs företag i bolagsform som bildats för verksamhet i en viss stat av aktieägare i denna stat och i annan stat. Ämnet får ses mot bakgrund av det ökade samgåendet över gränserna mellan företag i olika länder – en form av företagskoncentration om man så vill, stimulerad av den allt starkare konkurrensen inom det internationella affärslivet.

Dessa företagsbildningar representerar givetvis kapitalinvesteringar i det land där verksamheten är avsedd att utövas. Av kongressresolutionen framgick bl a att, även om de nya företagsbildningarna skattemässigt i allmänhet inte behandlades sämre än andra utlandsägda bolag när det gällde företagets egen taxering och beskattningen hos aktieägarna av de utdelningar, räntor, royalties m m som utbetalades till dem, dessa företag inte kunde undgå att påverkas av den politik som verksamhetslandet förde i fråga om de utländska investeringarna. Kongressen ville i detta sammanhang framhålla att, i den mån man av olika skäl ville begränsa sådana investeringar, så var skatterna inte något lämpligt instrument för detta syfte. Man borde hellre använda direkta regleringar. Det noterades dock – vilket kanske inte var så förvånande med tanke på kongressorten – att det på latinamerikanskt håll kunde finnas intresse av att begagna sig av skatteinstrumentet som verktyg i den nationella ekonomiska politiken.

Eftersom det kunde konstateras att man – trots allt – i några fall begagnat sig av skattesystemet på sätt som var oförenligt med non-diskriminationsartikeln i OECD:s utkast till dubbelbeskattningsavtal av 1963, ansåg kongressen det angeläget att verka för en så enhetlig tolkning som möjligt av dessa avtal. Kongressen föreslog därför att den nämnda artikeln skulle tas upp av IFA som diskussionsämne på en senare kongress och dess synpunkter ev. underställas OECD.

Även andra frågor som kunde belysa ytterligare aspekter i sammanhanget borde enligt resolutionen kunna tas upp vid framtida kongresser. Tre sådana ämnen angavs i resolutionen.

Ett av dessa gällde frågan i vad mån kostnadsfördelningen mellan företagen i ett "joint venture" kan anses svara mot normala villkor, dvs bedömas vara 'at arm's length". Det gäller närmare bestämt att precisera vilken betydelse som bör tillmätas

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:57

just den omständigheten att intressegemenskap inte föreligger mellan delägarna i ett "joint venture". Man rekommenderade att frågan togs upp i samband med frågan om fördelningen mellan varandra närstående bolag av deras kostnader efter "international arm's length" som skall behandlas vid Londonkongressen i år.

Den andra fråga som nämndes var den om skattestimulanser avsedda att uppmuntra utländska investeringar i utvecklingsländer. Den kunde lämpligen behandlas i samband med frågan om skattestimulanserna vid nästa års Jerusalem-kongress.

Som ett tredje ämne för en framtida kongress angavs slutligen frågan om en uppdelning av inkomstskatterna mellan det land där verksamheten utövas och det land där aktieägaren har sitt hemvist. Därvid borde även beaktas t ex frågan vilken effekt ett system som tillåter skatteavräkning (jämför det franska systemet med "avoir fiscal") skulle få för utländska aktieägare, en fråga som nyligen studerats av OECD:s skattekommitté. Likaså borde behandlas frågan om möjligheterna att reducera det i OECD:s modellavtal av 1963 uppställda kravet på minst 25 procents aktieinnehav.

Utlandsuppdragen

För den industriella och merkantila aktiviteten över gränserna är det inte utan betydelse hur beskattningen träffar de fysiska personer som är engagerade i verksamheten i fråga. Det är därför symtomatiskt att kongressens andra ämne handlade om de skatteproblem som berör anställda i företag med internationell verksamhet. Det var här fråga om anställda som sänds ut på tillfälliga uppdrag hos en filial eller ett dotterbolag i utlandet – det bortsågs dock från mycket kortvariga uppdrag.

I kongressresolutionen berördes en hel rad olika allmänna problemställningar som kan aktualiseras vid sådana uppdrag för ifrågavarande anställda och deras familjer. I fråga om beskattningen gällde det enligt resolutionen både att undanröja brister i likformigheten och att åstadkomma effektivitet i beskattningen.

Vad beträffar *vilseledandet* framhölls i resolutionen att den utskickades speciella belägenhet motiverade att man inom ramen för de nationella skattelagarna medgav honom antingen avdrag för merkostnader för t ex bostad, barnens utbildning eller hemresor eller också schablonavdrag eller partiell skattebefrielse för den inkomst som intjänats i vistelselandet.

Kongressen ville särskilt rekommendera att den utskickade liksom hans arbetsgivare på platsen fick rätt till avdrag för avgifter till statliga eller enskilda försäkringsinrättningar till vilka den utskickade varit ansluten i hemlandet, i vart fall på samma villkor som skulle gälla om avgifterna betalades till motsvarande inrättningar på platsen.

Vad beträffar *den utskickades hemstat* uttalade kongressen önskemålet att större hänsyn skulle tas till utlandsvistelsens tillfälliga natur, antingen genom att befria honom från skatt eller genom att vid beskattningen ta hänsyn till hans extrautgift och till de skatter som han har att betala i vistelselandet. Detta borde gälla även om make och barn kvarstannat i hemlandet eller om bostad (accomodation) behållits där.

Till *de bägge berörda staterna* riktades i kongressresolutionen uppmaningen att med stöd av skatteavtal åsadkomma samarbete mellan deras myndigheter för att motverka missbruk. Detta kunde ske genom informationsutbyte inom ramen för det administrativa samarbetet. Med tanke på den exeptionellt tyngande skattebelastning som kan uppkomma vid den utskickades frånfälle, om arvsbeskattning utlöses i båda länderna, rekommenderades staterna att beakta detta vid utformningen av arvsskatteavtalen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:57

Avslutningsvis uppmanade kongressen FN:s särskilda expertkommitté för skatteavtal mellan utvecklingsländer och övriga länder samt OECD att undersöka möjligheten av att utarbeta direktiv enligt vilka en avtalsslutande stat skulle kunna ge föreskrifter om en samordning av hemlandets och vistelselandets skattebestämmelser beträffande de utskickade och om informationsutbyte för att motverka missbruk.

I fråga om utvecklingsländerna noterade kongressen med intresse ett från latinamerikanskt håll framfört förslag att hemlandet skulle befria den utskickade från skatt eller ge honom skatteavräkning (tax credit) även om han i vistelselandet fått skatteförmåner. De berörda staterna uppmanades att undersöka möjligheterna att förverkliga detta förslag.

London-kongressen 1975

Årets kongress kommer att hållas i London den 22–26 september. Följande ämnen behandlas.

1. Den skattemässiga behandlingen av förvärv och överlåtelser över gränserna av teknologisk know-how, patent, andra immateriella rättigheter och tekniskt bistånd. – Svensk nationalrapportör blir advokaten Allan Stenshamn.

2. Kostnadsfördelningen enligt internationell "arm's length" i transaktioner mellan varandra närstående företag. – Rapportör från svensk sida blir kammarrättsfiskalen Claes Söderström.

Jerusalem-kongressen 1976

Vid Mexico-kongressen fastställdes följande ämnen för den 30:e kongressen, som kommer att hållas i Jerusalem under tiden den 13–17 september 1976.

1. "Tax incentives as an instrument for achievement of governmental goals". – Generalrapportör. Professor Stanley S. Surrey, Harvard University Law School, USA. – Svensk nationalrapportör blir dipl. ek. Dorotea Strömberg.

2. "The definition of capital gains in various countries". – Generalrapportör: Professor Y. Neeman, Israel.

Den som önskar ifrågakomma som svensk rapportör i ämne nr 2 torde snarast anmäla detta till direktör Börje Villard, Institutet för Utländsk Rätt, tel. 08-63 05 80.

Bidrag till nationalrapportörer

Den svenska avdelningens styrelse har beslutat att de som anmäler sig som svenska rapportörer till kommande kongresser och som inte av sin arbetsgivare ersätts för kostnader i samband med rapportens färdigställande och för utgifter för deltagande i kongressen, kan av avdelningen tillerkännas visst bidrag för kostnaderna och utgifterna. Bidraget avser i första hand att täcka kostnader för utskrift och, i förekommande fall, för översättning av rapporten samt vidare att täcka kongressavgiften för rapportörens deltagande i kongressen. Ett mindre resebidrag härutöver kan ev. även påräknas. Storleken av bidraget kommer att bedömas från fall till fall.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:57

Den svenska avdelningen

Den svenska avdelningens styrelse består f. n. av följande personer: Kammarrättsrådet C. O. Sandström, ordförande, assessorn Åke Gärdin, docenten Dag Helmers, professorn Sven-Olof Lodin, regeringsrådet Erik Reuterswärd, direktören Börje Villard, sekreterare och kassaförvaltare. – Docent Helmers utsågs vid årsmötet den 18 juni till hedersordförande i avdelningen.

Styrelsesuppleanter är docenten Gustaf Lindencrona, jur. dr Nils Mattsson och skattekonsulten Claes Sandels. Revisorer är taxeringsdirektören Hans Pehrson och direktören Arne Gustafson.

Årsavgiften till IFA är f. n. 20 US dollars, till den svenska avd. 8 kr.

Från avdelningens verksamhet kan nämnas en gästföreläsning som den 9 dec. 1974 hölls på Stockholms Universitet av advokaten Joseph H. Guttentag, Washington D.C., tidigare verksam bl a inom amerikanska finansdepartementet. Föreläsningen, som anordnats av Universitetet och den svenska avdelningen, handlade om beskattningen i USA av internationella affärstransaktioner och om nyheterna i den amerikanska skattelagstiftningen. Därvid behandlades bl a beskattningen i USA av de utländska investeringarna där, av transaktioner med dotterbolag i USA m m. Föreläsningen följdes av en intresserad åhörarskara, som även deltog i den efterföljande diskussionen.

C O S

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:57